

POWAŻONY (11) *part praet pass pf*

poważony (8), **poważon** (3).

Pierwsze o jasne, a pochylone; w formach złożonych -on-; formy niezłożone z tekstów nie oznaczających ó.

sg m N (praed) poważony (3) *KochPs, CzechEp, CiekPotr*, *poważon* (1) *ActReg*. $\diamond$ *G poważon(e)go* (1). $\diamond$ *f N (praed) poważona* (1) *RejPosWstaw*, *poważona* (1) *RejPosRozpr*. $\diamond$ *n N (praed) poważon(e)* (1) *BibRadz*, *poważono* (1) *GostGosp*. $\diamond$ *pl N [m pers poważeni.] subst poważon(e)* (2).

Składnia dopełnienia sprawcy: poważony od kogo (2).

Sł stp, Cn, Linde brak.

1. *Obdarzony cziq, szacunkiem, ceniony* (9) : *Mieyfcá w mym domu nie zágrzeie/ Kto fáłzem robi/ téy nádzieie Kłamcá niech będzie/ że z méy ftrony Niéma być nigdy poważony. KochPs 150; CzechEp 285; gotowem iá wm sobie wazyc iako Brata starszego, chcę tez abym był powazon ActReg 163; [JanWróz 15; zuchwáłtwo/ leniŕtwo/ niedbáłość/ nie bywáią powázone BusLic 25v].*

[*powázon u kogo: Naprzod to pímo święte nam ták pokázuie [...] Iák ma być łługá wierny/ v páná bącznego/ Powázon/ y miłowan/ zá brátá włáfnego. CzahRzeczy O3.*]

powázon miedzy kim (1): [*Niektórzy sługom słowa bożego*] *rowną moc s Pánem Kryftuŕem przywłázczać łmieią/ [...] tego dokłádáiąc: że potrzebá áby tá łłuźebność ták tym ozdobia byłá/ áby miedzy łwieckimi ludźmi lekce powázoná nie byłá. RejPosRozpr b4.*

W przeciwstawieniu: »lekce powázony ... wybrany« (1): *Do ktorego przyftápiwŕzy/ kámieniá żywego/ od ludźi lekce powázonego/ lecz od Bogá wybránego/ kołztownego [ab hominus quidem reprobatum, a Deo autem electum et honorificatum Vulg 1.Petr 2/4]/ y wy iáko żywe kámienie buduycie łię NiemObr 34.*

Wyrażenia: »lekce powázon(y)« = potraktowany bez szacunku, zlekcewázony, niedoceniony (5): *BibRadz I 481; RejPosRozpr b4; dzifiefyźych czáłow zacność á powagá práwie wŕzytkich łtanow niŕzcieie á lekce powázona bywa RejPosWstaw 42; Y teraz nie tłukác łię ná woynę, iá naydę Obyczay, że nie bedę lekce powázony. Bedę vmiał z infzymi mowić ná Seymiku, Ze drugim poydzie w pięty CiekPotr 49. Cf W przeciwstawieniu.*

»zacniej powázony« (1): *niewołftwo y więźienie [czynione człowiekowi przez Boga]* *nie tylko nád każdą wolność ma być przekładane/ ále też nád wŕzelkie panowania y przełożeńftwá zacniey ma być powázone BibRadz *4.*

2. [*Wzięty pod rozwagę, uwzględniony: tedy nam radą i zdaniem swym nie zaniechiaw WM oznajmowác, które u nas jako we wŕzytkich inych rzeczach wienszych pogotowiu i w tej sprawie powázona zawsze będzie ku zgadzaniu z intencją WM wielkiej rady naszej etc. ListyZygmAug 1573/603.*

powázony u kogo: mamy w Panu Bogu nadzieję, że siła zacnych dzierzawców dóbr W.K.M. będzie, u których i nasza braterska próŕba, i płacz nieustanny ludzi ukraiennych, [...], dalibóg powázona będzie. AktaSejmikPozn 1596/194.]

3. *Zwázony (o wielu)* (2) : *Głowáte konopie iź łą poznieyŕze niź infze przędziwo [...] ná Wiołnę zetrzeć: á ná Swiątki máią bydź wŕzędzie potárte y powázone GostGosp 74, 72.*

Synonimy: **1.** szanowany; **2.** uznany.

Cf **POWAŻYĆ, POWAŻAN, WAŻON**

JR